

[Ib Nørlund]

udtværing af Danmark? Eller tag de neurotiske blade, som Forsvarets Oplysningstjeneste – hedder det jo – forsyner soldaterne med. Hvor ville man ikke råbe op, hvis det var et Warszawapagtland, der gav sine soldater en sådan moralsk oprustning! Eller tag den systematiske indbankning af, at det er Sovjetunionens og Warszawapagtens uhyre oprustning, der skaber en militær trussel mod det stakkels NATO og USA, sådan som hr. Jørgen Junior gjorde det også her i dag, og sammenlign det, ikke med hr. Jørgen Juniors tal, men f. eks. med SIPRIs opgørelser, det svenske institut for nedrustningsspørgsmål, hvor de seneste opgivelser af rustningsudgifterne lyder for NATOs vedkommende: 150 mia 899 mill. dollars, for Warszawapagten: 71 mia 948 mill. dollars, for USA: 91 mia 8 mill. dollars og for Sovjetunionen: 61 mia 100 mill. dollars. Hvad skal det så nytte at optræde med disse påstande om, at dér ligger hele situationens alvor begravet? Hvordan kan man påstå, at det er NATOs oprustning, der har sikret freden, og så samtidig lige siden NATOs start propagandere med, at den militære overlegenhed i Øst hele tiden udgør en overhængende trussel. De to ting kan ikke passe sammen.

Den stabilitet, som er opnået i den europæiske situation, efter at vi kom væk fra den kolde krig og afspændingen vandt frem, stammer så sandelig ikke fra kapitalismen. Det er tværtimod kapitalismens krise og stærke monopolkredses stræben efter at udnytte netop oprustningen som et middel til at sætte profitterne op, der er kilden til truslerne mod stabiliteten. Og det er tværtimod de socialistiske samfunds stabile vækst og den dermed forbundne fundamentale interesse i fred og i initiativer til afspænding, som har åbnet de nye muligheder. Det kan hos nogle gøre ondt at indrømme det, men det bliver jo ikke anderledes af det.

Den officielle hævde af NATO som fredsinstrument har også fået et skrub for nylig ved den form for manøvrer, der præsteres, sidst i Vesttyskland, hvor det – og jeg citerer Berlingske Tidende, for at man ikke skal tro, det er noget, jeg har fundet på – »har vakt en hel del opsigt dels ved deres voldsomme omfang med omkring 300.000 allierede soldaters deltagelse, dels ved de skader og ulykker, de medførte«.

Den tyske forsvarsminister gjorde indsigelse hos generalsekretær Luns, der bare afviste, og man bør vel betænke, at det er under en sådan overledelse, at også vi står. Når selv Berlingske Tidende forlanger hr. Luns' afgang, må den vist være helt gal.

Det er mod den slags tendenser, kampen for en afspændingspolitik må sætte ind. Nogle vil hævde, at vejen er lukket, men det passer ikke. De fremgange, der nås, fortæller man imidlertid ikke offentligheden meget om. Fremstillingen af FNs nedrustningssamling i al almindelighed er typisk derfor. Den nedgøres fra mange sider. Men faktisk udarbejdede den et fælles grundlag for retningslinjer for en fælles nedrustningspolitik, et program for, hvordan den kunne gribes an, og det var det nok værd at gøre offentligheden virkelig bekendt med, fordi det jo netop er den offentlige menings aktive kraft, som er afgørende for at drive afspændingsprocessen videre.

Men hvor mange ved, hvad der foregår ved de europæiske nedrustningsforhandlinger i Wien, selv om dokumenter foreligger? Faktisk bevæger det sig jo også dér. For 5 måneder siden har de socialistiske lande fremsat nye forslag, som på vigtige områder kom vestlige krav i møde. Men disse bevægelser betyder selvsagt ikke, at problemerne er løst. Der er megen modstand, der må overvindes, men en af betingelserne derfor er netop, at nedrustningssagen bliver gjort til et offentligt anliggende med al den popularisering, det kræver.

Jeg har bemærket, at minister Lise Østergaard har udtalt sig for en større aktivitet på dette område. Vi noterer det som en vis imødekommelse af opfordringer fra vores side, og det er utvivlsomt rigtigt, når hun specielt fremhæver »behovet for mere afbalancerede forestillinger angående nedrustningsproblematikken inden for forsvaret«. Men så står det altså bare tilbage at få det gjort.

En del andre nedrustningsforslag er lagt frem. Om nogle af dem føres der forhandlinger, der sagligt set er ret langt fremme. Men et forslag, som er af særlig interesse for et land i Danmarks position, er imidlertid blevet omgået med en ejendommeligt fortielse. Det er præsident Kekkonens nye forslag om en atomfri zone i Norden. Det går ikke alene ud på, at atomvåben ikke skal stationeres i de nordiske lande, men også på, at atom-